

ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

НА СТРОИТЕЛНИ ПРОДУКТИ ПО СИСТЕМА “2+” СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ 305 (ЕС) 2

1. Цел

Тази процедура е разработена в съответствие с Регламент 305 (ЕС) / 2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г., въведена в българското законодателство с част трета на Наредбата за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствието на строителните продукти и приложение №1 към чл.1, т.2.

Процедурата регламентира реда и правилата за оценяване съответствието на строителни продукти, предназначени за трайно влагане в строежите, попадащи в системи за оценяване на съответствието „2⁺”.

За оценяване съответствието на всеки отделен строителен продукт с изискванията на техническите спецификации, са разработени и утвърдени работни процедури, съгласно ръководствата на групата на нотифицираните лица (GNB) и ръководствата за прилагане на CPD. Настоящата процедура се прилага неразделно с работната процедура за съответния строителен продукт или група строителни продукти.

2. Отговорности и права

Лицето за оценяване на съответствието (ЛОС) носи отговорност за всички действия при оценяване на съответствието и издаване на сертификат за производствен контрол съгласно правилата, определени в настоящата процедура.

Участниците в процеса на оценяване, включително и тези на граждански договор, отговарят за опазване на професионална тайна относно информацията, която получават по време на извършване на дейността си.

3. Използвани термини, определения и съкращения

Регламент 305 (ЕС) /2011 година на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011.

Наредба № РД-02-20-1 за условията и реда за влагане на строителни продукти в строежите на Р България

Лице за оценяване на съответствието (ЛОС) – юридическо лице, получило разрешение за оценяване на съответствието на строителни продукти по европейски технически спецификации и/или български технически спецификации.

NB – Notified body- (нотифицирано лице). ЛОС по смисъла на т.3.3, получило разрешение за оценяване на съответствието на строителни продукти по европейски технически спецификации и обявено пред Европейската комисия.

GNB – Group of Notified Bodies – група от нотифицирани лица

Производител – юридическо или физическо лице, кандидатстващо директно или чрез упълномощен свой представител за оценяване на съответствието на произвежданите от него строителни продукти

Мандат – документ, разработен от ЕК, който представлява задание за изработване на хармонизиран стандарт или европейско техническо одобрение

Технически спецификации- технически документи съгласно чл. 4.

Първоначално изпитване на типа на продукта – цялостна система от изпитване или други процедури (например изчисления), описани в технически спецификации, определящи експлоатационните характеристики на представителни за типа на продукта пробни образци.

Протокол от изпитване – документ, който представя резултатите от изпитването и друга информация, свързана с изпитването

Производствен контрол – постоянен вътрешен контрол на производството, упражняван от производителя по такъв начин, че да се гарантира съответствието на продукта с техническата спецификация

СПК – система за производствен контрол

Документация на системата за производствен контрол – документи, които предоставят информация за контрола на процеса на производство в завода, извършван от производителя, за да се осигури съответствието на строителния продукт с изискванията на съответната техническа спецификация.

Оценяване на съответствието – система от процедури за доказване, че определените изисквания, отнасящи се до продукта и/или системата, са изпълнени.

Съответствие – изпълняване на определени изисквания от продукт или процес.

Несъответствие – неизпълнение на изискване

Несъществено несъответствие – несъответствие, които не влияе върху ефективното функциониране на системата за производствен контрол или техническите характеристики на продукта и може да бъде отстранено в кратък срок.

Съществено несъответствие – несъответствие, което влияе върху ефективното функциониране на системата за производствен контрол или техническите характеристики на продукта и изисква повторен одит на цялата система за производствен контрол или на части от нея.

Сертификат за производствен контрол – документ за оценка, издаден от лице за оценяване на съответствието, който удостоверява, че системата за производствен контрол на производителя гарантира произвежданите от него продукт или група продукти да отговарят на изискванията на съответните технически спецификации.

4. Описание на процедурата

Задължение на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието на строителни продукти по системи „2⁺” и процедура „сертификация на производствен контрол” от Регламент 305 (305) / 2011, е сертификация на производствения контрол въз основа на:

- Първоначална проверка на производствения контрол;
- Надзор, оценяване и одобряване на производствения контрол (само за продукти, за които е определена система на оценяване „2⁺” и „сертификация на производствен контрол”);

4.1. Етапи при оценяване на съответствието

Етап 1 – подаване на заявление и сключване на договор

- Приемане и регистриране на заявление за оценяване на съответствието;
- Преглед на получените документи;
- Сключване на договор.

3.1 Етап II – Първоначална проверка (одит) на производствения контрол

- оценяване на документите на системата за производствен контрол;
- Съгласуване с Възложителя на екипа и дата за провеждане на първоначалния одит на производствения контрол;
- Първоначален одит на производството и производствения контрол;
- Доклад за резултатите от първоначалния одит.

Етап III – Издаване на сертификат

- Доклад за оценяване на съответствието;
- Издаване на сертификат за производствен контрол или отказ.

Етап IV – Надзор, оценяване и одобряване на производствения контрол

- Периодична проверка на производството и на производствения контрол;
- доклад за резултатите от проверката.

Етап V – Решение за потвърждаване или прекратяване валидността на сертификата (за система „2⁺” и „сертификация на производствен контрол”)

- Доклад с предложение за потвърждаване валидността на сертификата за производствен контрол

4.2. Заявление за оценяване на съответствието

За откриване на процедура по оценяване на съответствието, възложителят попълва заявление по образец /ФК САВср 4.4-02/, предоставен му от ЛОС. Заявлението трябва да съдържа най-малко следната информация:

- име и адрес на производителя и на неговия упълномощен представител (ако има такъв) и място на производство на продукта;
- идентификация на конкретния продукт или група продукти, за които е заявено оценяване на съответствието;
- декларация, че не е направено възлагане на оценяване на съответствието за същия продукт или група продукти към друго ЛОС.

Към заявлението се прилагат:

- документ за регистрация на фирмата;
- удостоверение за актуално състояние;
- техническа документация за строителния (-ите) продукт (-и);
- документация на системата за производствен контрол.

След прегледа на приложените към заявлението документи, в случай, че документацията отговаря на изискванията на Наредбата и/или техническата спецификация за продукта, ЛОС изпраща до заявителя предложение за сключване на договор /ФК САВср 4.4-05/ не по-късно от 10 дни след получаването им.

В случай, че документацията, съпровождаща заявлението, е непълна, заявителят се уведомява писмено в 10-дневен срок да допълни или да коригира документацията за производствен контрол. Договор се сключва след представяне на необходимите документи.

Отказ за сключване на договор за оценяване на съответствието се прави в следните случаи:

- отсъствие на документирана система за производствен контрол;
- съществени отклонения на представената документация от изискванията на Наредбата и/или техническата спецификация на продукта.

4.3. Първоначална проверка (одит) на системата за производствен контрол

Преди извършване на първоначалната проверка на производствения контрол, ЛОС изготвя план за одит и определя екипа от одитори (ФК САВср 4.4-08-1 Наредване за извършване на одит), експерти и подизпълнители (ако има такива). С цел избягване конфликт на интереси, те се съгласуват с производителя.

Продължителността на одита е определена в план-графика за одит, съгласуван с Възложителя. При определяне на времетраенето му са взети под внимание изискванията на хармонизираните стандарти, сложността на производството, използването на подизпълнители в областта на приложение на системата за управление, броя на местоположенията на Възложителя.

Продължителността на одита зависи и от резултатите от предишни одити, както и от поддържането от производителя на действаща система за управление съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001.

В плана за одит е определена продължителността на откриващата и закриваща срещи, отразени в доклада от одит.

При първоначалната проверка (одит) на производствения контрол се проверява дали документираната система за производствен контрол е правилно внедрена и се прилага в съответствие с техническата спецификация и Наредбата. Когато производителят поддържа действаща система за управление на качеството (СУ) в съответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001, за което притежава валиден сертификат, одитиращият екип проверява частта от СУ, отнасяща се до производствения контрол. В този случай системата за производствен контрол трябва да е интегрирана в системата за управление на качеството.

Одитът на производствения контрол включва проверка на:

- входящ контрол на материалите;
- управление на производствените процеси и междинен контрол;
- контрол на готовия продукт;
- резултати от контрола;
- метрологично осигуряване на техническите средства;
- вътрешен транспорт, складиране, идентификация и маркировка на суровините и крайните продукти;
- използваните от производителя методи за проверка;
- честотата на вземане и изпитване на проби от производството;
- лабораторията, извършваща изпитване на продукта в процеса на производството и на крайния продукт;
- управление на несъответстващ продукт;
- рекламации и проучване удовлетвореността на клиента;
- коригиращи и превантивни действия;
- управление на документите;
- обучение и квалификация на персонала;
- вътрешни одити и преглед от ръководството.

По време на първоначалната проверка на производството и производствения контрол, одиторът използва въпросник /ФК САВср 4.13-01/ за проверка, който да отразява спецификата на производството и изискванията на съответната техническа спецификация. Въпросникът трябва да е съобразен с ръководството на GNB-CPD, ако има такъв.

Одиторът проверява доколко при производствения контрол производителят изпълнява процедурите по отношение изискванията на съответната техническа спецификация и дали производителят използва методи за изпитване, които са предписани в съответните технически спецификации (стандарты). Алтернативни методи могат да се използват, само ако са валидирани и техническата спецификация го позволява. При съмнение се използва методът, предписан в техническата спецификация.

Първоначалното изпитване на типа е задължение на производителя и трябва да се извърши в съответствие с методите за изпитване, описани в стандарта. Одиторският екип трябва да се запознае с доказателствата за резултатите от първоначалното изпитване на типа, за да ги сравни с резултатите от производствения контрол.

Записите от първоначалната проверка на СПК се обобщават в доклад /ФК САВср 4.13-03/, отнасящ се до всички въпроси, които са били обхванати по време на одита и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в два екземпляра, единият от които се изпраща на производителя в срок не по-късно от 4 седмици от извършване на проверката, ако не е предписан друг срок в ръководството на GNB за конкретния продукт.

В случай на несъответствия, ЛОС съгласува с производителя срок за изпълнение на предложените от него коригиращи действия. Производителят трябва да уведоми

ЛОС относно коригиращите действия, предприети от него, в срок от три месеца след получаването на доклада от първоначалната проверка.

При констатиране на съществени несъответствия, одиторът може да изиска извършване на допълнителен одит, за който също се изготвя доклад.

Когато производителят не е спазил съгласуваните срокове за предприемане на коригиращи действия или одиторът ги прецени за неефективни, той прави предложение за временно преустановяване на процеса на сертификация.

Окончателно решение за продължаване или преустановяване на процеса на сертификация взема Изпълнителния директор.

На основание на резултатите от първоначално изпитване на типа на продукта, на доклада от проведения одит и на техническата документация, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад /ФК САВср 4.13-05/ за оценяване на съответствието с предложение за издаване на сертификат за производствен контрол или отказ.

При отказ за издаване на сертификат възложителят се уведомява писмено в срок до 10 дни след вземане на решението. Възложителят има право да направи мотивирано писмено възражение в срок до 14 дни от получаване на уведомлението за отказ.

Въз основа на направеното от експерта предложение, Ръководителят на ЛОС докладва и предоставя събраната документация на Изпълнителния директор, който взема окончателното решение за издаване на сертификат (-и) за съответствие с резолюция на доклада от оценка и подписва сертификата.

4.4. Издаване на сертификат

Сертификат за производствен контрол се издава за отделен продукт или група продукти по отношение на една техническа/и/ спецификация/и/ и обикновено се издава за една производствена площадка/завод.

ЕС сертификат за производствен контрол има свой уникален идентификационен номер съгласно ръководство NB-CPD/AG/03/001 на GNB. Той е съобразен с ръководство NB-CPD/AG/03/003r1 на GNB и съдържа следната информация:

- наименование на ЛОС, точният му адрес и идентификационният му номер;
- номер и дата на издаване;
- наименование и адрес на производителя и на негов представител (ако има такъв);
- наименование и адрес на производствената площадка;
- описание на продукта (вид, идентификация, употреба и др.);
- технически спецификации, на които съответства продуктът;
- специфични условия, свързани с употребата на продукта при проектирането, монтажа и експлоатацията;
- условия и срок на валидност.

Сертификатът е валиден докато изискванията на техническата спецификация са изпълнени и условията на производството и производствения контрол остават непроменени.

ЛОС поддържа актуален регистър на издадените сертификати за производствен контрол и го предоставя на МРРБ, АЛОССП и на заинтересованите лица.

На основание на получения сертификат за производствен контрол, производителят има право да издава декларация за съответствие за произвеждания от него продукт и да нанася маркировката CE върху него или съпровождащите го документи заедно с идентификационния номер на ЛОС при оценяване на съответствието по реда на Регламент 305 (305) / 2011 или декларация за съответствие с идентификационния номер на ЛОС.

Производител, желаещ да получи разширение на сертификата за съответствие за други продукти, произвеждани в съответствие със същата техническа спецификация или с друга техническа спецификация, но на същата производствена площадка и обхванати от същата система за производствен контрол, кандидатства пред ЛОС, като

попълни ново заявление. В този случай ЛОС решава дали да проведе пълен или частичен одит на производството и производствения контрол, но задължително трябва да провери протоколите от първоначалното изпитване на типа на продукта.

4.5. Надзор, оценяване и одобряване на производствения контрол

Целта на надзора е ЛОС да се увери, че производителят постоянно изпълнява всички поети от него задължения, определени в утвърдената документация на СПК и да идентифицира евентуални промени в производствения процес или СПК.

Надзорът на производствения контрол включва:

- проверка на документацията на производствения контрол и създадените записи, с които се документира съответствието на техническите характеристики на произвеждания продукт с изискванията на техническата спецификация;
- записи от провеждания входящ контрол на материалите;
- записи от проведени вътрешни одити и предприети коригиращи действия;
- проверка на изпълнението на плана за калибриране на техническите средства;
- постъпили жалби, възражения и предприетите действия;
- отразяване на настъпили изменения (в техническата документация, в документацията на СПК, в изходните суровини и материали, в технологията на производство, прекъсване на производството и други);
- сравняване на данните, получени по време на първоначалната проверка или при предходния надзорен одит;
- вземане и изпитване на проби за текущ контрол съгласно утвърдения план на производителя.

Ако честотата на надзорите не е регламентирана от техническите спецификации на съответните продукти, то надзорът се извършва не по-малко от един път годишно.

Надзорът се осъществява от одиторски екип, който при одита използва предварително подготвен въпросник. При констатирани съществени несъответствия или сигнали, ЛОС може да изисква извършването на извънредни одити, като за това производителят се уведомява писмено.

Одиторът изготвя доклад /ФК САВср 4.13-03/ за резултатите от надзора в два еземпляра, единият от които се изпраща на производителя в срок не по-късно от 4 седмици от извършване на одита. В срок от три месеца след получаването на доклада, производителят информира за всички предприети коригиращи действия, ако има такива.

Производителят трябва да поддържа системата за производствен контрол актуална и да следи за нейната ефективност, както и да информира ЛОС за всяко предвидено изменение в нея, което може да доведе до промяна в характеристиките на продукта. В такива случаи ЛОС взема решение дали направените промени изискват предприемане на действия от негова страна (да изиска от производителя допълнително изпитване на продукта и/или извънредна проверка на производствения контрол). Производителят няма право да поставя маркировката за съответствие на продукти, произведени при променените условия, докато ЛОС не го уведоми писмено за взетото от него решение.

При настъпили промени в изискванията за сертификация, ЛОС предоставя информация за тях на своите клиенти. При необходимост чрез надзорен одит проверява съответствието с променените изисквания.

4.6. Решение относно валидността на издадения сертификат

Въз основа на доклада от проведения надзорен одит и резултатите от контролното изпитване на взетите проби, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад за потвърждаване валидността на сертификата за съответствие. Ръководителят на ЛОС докладва и предоставя информация и доклад от оценка на Изпълнителния директор, който взема решение за продължаване/отнемане/временно

спиране на действието на сертификата с резолюция и подпис в доклада. взема решение за поддържане, преустановяване (временно спиране) или отнемане на сертификата за съответствие.

При положително решение на ЛОС производителят се уведомява писмено за потвърждаване валидността на издадения сертификат за производствен контрол.

При отрицателно решение на ЛОС производителят се уведомява за временно спиране на сертификата за производствен контрол до отстраняване на несъответствието.

Издаден сертификат за производствен контрол се отнема в един от следните случаи:

- неизвършване в договорения срок на коригиращи действия за установени съществени несъответствия при надзор на СПК, водещи до несъответствие на продукта с техническата спецификация;

- липса на производствена дейност за повече от една година, без за това да е уведомен ЛОС;

- при възпрепятстване на провеждане на планиран надзор на СПК;

- при доказано неправомерно използване на сертификата и идентификационни /регистрационен/ номер на ЛОС;

- неспазване условията на договора по сертификация.

При временно спиране или отнемане на издадения сертификат за производствен контрол ЛОС уведомява МРРБ, ДНСК, АЛОСП и органите по надзор на пазара. В случаите, когато трябва да се спре временно или отнеме издаден ЕС сертификат за производство, разположено в друга страна-членка на ЕС, за това се уведомяват и органите по надзор на пазара в съответната страна-членка.

5. Съпътстващи документи

Документацията, събрана по време на процедурата по оценяване на съответствието, се съхранява в досие на фирмата-възложител, идентифицирано по подходящ начин.

Всички документи, свързани с дейността по оценяване на съответствието и сертифициране на системата за производствен контрол на хартиен или електронен носител се съхраняват съгласно процедура „Управление на документи и записи” от системата по управление на качеството на ЛОС при „Евротест-Контрол” ЕАД.

Регламент 305 (ЕС) / 2011 година

Ръководства на GNB по прилагане на Директива 89/106/ЕЕС;

Ръководства за издаване на Европейски технически одобрения.

ФК САВср 4.4-02 и 4.4-03 – Заявление за оценяване на съответствие;

ФК САВср 4.4-05 и 4.4-06 – Договор за оценяване на съответствие;

ФК САВср 4.13-01 – Въпросник за първоначална проверка на производството и производствения контрол;

ФК САВср 4.13-03 – Доклад от одит;

ФК САВср 4.13-05 – Доклад за оценяване на съответствието с предложение за издаване на сертификат за производствен контрол;

ФК САВср 4.7-07 – ЕС – Сертификат за производствен контрол по система „2+”;

ФК САВср 4.7-08 – ЕС – Сертификат за производствен контрол по система „2”;

ФК САВср 4.13-06 – Доклад за потвърждаване валидността на сертификата

РПК САВср 4.7-8-01 – Работна процедура за оценяване съответствието на добавъчни материали за бетони и разтвори, битумни смеси за повърхностна обработка, скални материали, баластра за жп линии, финни фракции за бетони и разтвори, битумни смеси и смеси за повърхностна обработка

РПК САВср 4.7-8-02 – Работна процедура за оценяване съответствието на тухли и блокове за зидария, плътни или с кухини, с или без изолация

РПК САВср 4.7-8-03 – Работна процедура за оценяване съответствието на строителни разтвори, произведени в заводски условия, проектирани за за зидария и доставени като суха смес или готов разтвор

РПК САВср 4.7-8-04 – Работна процедура за оценяване съответствието на строителна вар

Регистър за сертификати